

Mál nr. 312/2017
M og
vátryggingafélagið V vegna ábyrgðartryggingar X.

Starfsmaður klemmdi fingur við að losa landfestar 28. nóvember 2016.

Gögn.

1. Málskot móttakið 5. október 2017 ásamt gögnum.
2. Bréf V dags. 19. október 2017 ásamt gögnum.

Málsatvik.

M var sem starfsmaður G að vinna við löndun úr skipinu S, sem er gert út af útgerðarfélaginu X. Að löndun lokinni var M að leysa landfestar S af bryggjupolla þegar fingur hans klemmdust á milli bryggjupollans og landfestanna með þeim afleiðingum að hann missti framan af fingrum vinstri handar.

Af hálfu M er málavöxtum lýst með þeim hætti að hann hafi fengið merki um að losa landfestar og hann hafi verið búinn að losa landfestarnar af hægri hluta bryggjupollans, en vantað meiri slaka til að geta losað hann vinstra megin. Kveðst hann hafa hrópað „slaka“ tvisvar til þrisvar til áhafnarmedlima S. Hann hafi verið með vinstri hendi í lykkju að reyna að losa hana en í stað þess að fá slaka hafi verið híft í landfestarnar. Við það hafi fingur hans klemmst svo hann sat fastur við pollann í 5-10 sekúndur, þar til hann fékk slaka.

Um borð í S er glussavinda sem dregur inn umrædda landfesti. Stjórnþæki hennar eru staðsett í brúnni þar sem stýrimaður var í umrætt sinn. Stýrimaðurinn og M voru ekki í sjónlínu og ekki í talstöðvarsambandi. Fóru samskipti á milli þeirra því fram með þeim hætti að háseti, sem staðsettur var aftur á svokölluðum bögglabera skipsins og var í sjónlínu við bæði M og stýrimanninn kom merkjaskilaboðum á milli þeirra.

Samkvæmt því sem fram kemur í skipsdagbók S atvikaðist slysið með þeim hætti að hásetinn hafi séð að M var búinn að losa landfestina og fengið merki frá M um að hífa. Hafi M haldið í landfestina með vinstri hendi en gefið merki með uppréttri hægri hönd um að hífa. Í stað þess að sleppa landfestinni þegar byrjað var að hífa hafi M haldið í hana og tekið skref áfram þegar vindan tók í landfestina. Hafi lykkjan þá krækst utan um bryggjupollann og fingur M orðið á milli. Kannast hásetinn ekki við að M hafi hrópað „slaka“. Þá kemur fram að veður hafi verið stillt og hefðu hróp M því átt að heyrast vel til hásetans þar sem einungis um 5 metrar voru á milli þeirra.

G tilkynnti slysið til Vinnueftirlits ríkisins (VER) daginn eftir slysið. Í tilkynningunni kemur fram að um leið og M ætlað að smeygja landfestinni af bryggjupollanum hafi áhafnarmedlimir S híft í landfestina með þeim afleiðingum að M klemmdist á milli landfestar og bryggjupollans.

M telur X bera skaðabótaábyrgð á því tjóni sem hann hlaut við atvikið. Vísar M til þess að starfsmenn X hafi sýnt af sér saknæma háttsemi með því að hífa í landfestina áður en þeir höfðu fengið skýr skilaboð um að hann hefði lokið við að losa landfestar. Þvert á móti hafi hann kallað eftir slaka sem gaf það til kynna að hann væri ekki búinn. Þá gerir M athugasemdir við að VER hafi ekki verið kallað til samdægurs. Þá hafi lögregla heldur ekki verið kvödd til og engar skýrslur teknar af starfsmönnum. Verði X því að bera hallann af öllum vafa um málsatvik.

V vísar til þess að VER hafi ekki verið kallað til samdægurs, þar sem ekki hafi legið fyrir að slysið væri jafn alvarlegt síðar kom í ljós. VER hafi þó verið kallað til innan sólahrings frá því að slysið varð líkt og skylt er skv. 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980. Þá innihaldi skipsdagbók samtímagögn um málsatvik.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 skal atvinnurekandi án ástæðulausrar tafar tilkynna til VER öll slys þar sem starfsmaður deyr eða verður óvinnufær í einn eða fleiri daga, auk þess dags sem slysið varð. Gögn málsins bera með sér að starfsmönnum X mátti strax vera ljóst að um væri að ræða alvarlegt slys sem myndi leiða til óvinnufærni M í fleiri en einn dag. Verður því litið svo á að skilyrði 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 um að tilkynna slysið til VER án ástæðulausrar tafar sé ekki uppfyllt í máli þessu. Með hliðsjón af dómaframkvæmd Hæstaréttar verður frásögn M um atvik því lögð til grundvallar við mat á skaðabótaábyrgð X. Með hliðsjón af frásögn hans um að híft hafi verið án þess að hann hafi gefið skýr fyrirmæli um það sjálfur verður að líta svo á að um gáleysi af hálfu starfsmanna X hafi verið að ræða og verði X að bera hallann af þeim misskilningi sem upp hafi komið. Á M því rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X þar sem starfsmenn X gættu ekki fyllsta öryggis við að hífa landfestina í umrætt sinn.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík 14. nóvember 2017

Póra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Jón Magnússon hrl.